

Sprawozdanie za rok 2013 z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Żagańskiego na lata 2012-2015

Rada Powiatu Żagańskiego w dniu 7 maja 2012 r. podjęła Uchwałę Nr XIV.5.2012 w sprawie: uchwalenia „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Żagańskiego na lata 2012-2015”. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego ma za zadanie integrację wszelkich działań podejmowanych przez wszystkie podmioty realizujące zadania z zakresu zdrowia psychicznego oraz zapewnienie koordynacji i sprawnego przepływu informacji pomiędzy jego poszczególnymi realizatorami.

Realizacja Programu poddawana jest corocznej ocenie przez Zarząd Powiatu Żagańskiego oraz Zespół Koordynujący realizację Programu. W skład Zespołu powołanego Uchwałą Nr 84.2011 Zarządu Powiatu Żagańskiego z dnia 25 sierpnia 2011 r. wchodzi 10 osób – przedstawiciele instytucji realizujących zadania z ochrony zdrowia psychicznego. Osoby z zaburzeniami psychicznymi są jedną z grup osób szczególnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Osoby te z powodu specyfiki schorzenia mają szczególne trudności w samodzielnym funkcjonowaniu społecznym, w tym zwłaszcza na rynku pracy.

Wskaźnikami monitorującymi Program jest liczba zrealizowanych zadań oraz liczba uczestników poszczególnych działań.

Zbiórce sprawozdanie za rok 2013 sporządzono w oparciu o informacje otrzymane z następujących instytucji:

Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu, Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, Powiatowy Dom Dziecka, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szprotawie i Żaganiu, Prokuratura Rejonowa w Żaganiu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żaganiu i Szprotawie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych w Żaganiu, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Żaganiu, Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Szprotawie, Zespół Szkół Zawodowych w Szprotawie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Iłowej, NZOZ Profil w Żaganiu.

W skład **instytucji** realizujących w roku 2013 zadania z ochrony zdrowia psychicznego w powiecie żagańskim wchodzi:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu.

Rola PCPR sprowadza się do szeroko rozumianej specjalistycznej pomocy rodzinom (profilaktyka i poradnictwo). W strukturze organizacyjnej PCPR funkcjonują działy: opieki nad dzieckiem i rodziną, dział rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i dział interwencji kryzysowej i doradztwa metodycznego. Pracownicy PCPR realizują:

- zadania z zakresu: opieki nad rodzinami zastępczymi oraz wychowankami pełnoletnimi z rodzin zastępczych, współpracują z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w placówkach i rodzinach zastępczych,
- zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, dofinansowując turnusy rehabilitacyjne, prowadząc nadzór nad warsztatami terapii zajęciowej, prowadząc programy celowe PFRON, dofinansowując likwidację barier architektonicznych, dofinansowując zakup sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych i pomocniczych, dofinansowując imprezy integracyjne i in.
- zadania z zakresu pomocy osobom w kryzysie i trudnych sytuacjach życiowych oraz zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto PCPR koordynuje pracę placówek stacjonarnych, podejmuje działania na rzecz rozwoju służb społecznych oraz inicjuje współpracę z organizacjami pozarządowymi.

W strukturze PCPR funkcjonuje **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żaganiu**, który wydaje orzeczenia o ustaleniu niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności.

2. Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu, z filią w Szprotawie.

Dysponuje środkami finansowymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wiechlicach.

Organem prowadzącym WTZ jest Szprotawskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, które prowadzi Warsztat od 2002 r. Działalność WTZ finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w 90%) oraz ze środków własnych Powiatu Żagańskiego (w 10%). WTZ obejmuje swoim wsparciem 46 osób niepełnosprawnych- mieszkańców Powiatu Żagańskiego, których większość($\frac{3}{4}$) to osoby z zaburzeniami psychicznymi.

4. Powiatowy Dom Dziecka w Szprotawie.

Działa od 2005 r. i opieką obejmuje 30 dzieci pozbawionych możliwości wychowywania się w rodzinach naturalnych. Ze względu na specyfikę doświadczeń życiowych umieszczonych w nim dzieci placówka ta prowadzi zajęcia terapeutyczne.

5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu i w Szprotawie.

Do zadań Poradni należy w szczególności: diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb, możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, współpraca z placówkami oświatowymi przy opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.

6. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żaganiu i w Szprotawie.

Placówki zapewniają opiekę, edukację i przygotowanie zawodowe młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym.

7. Ośrodki Pomocy Społecznej w gminach.

Prowadzą na terenie poszczególnych gmin zadania z zakresu pomocy społecznej.

8. Świetlice i świetlice socjoterapeutyczne: w powiecie funkcjonuje 13 świetlic w tym 4 opiekuńczo-wychowawcze, 3 środowiskowe i 33 wiejskich.

9. Organizacje pozarządowe. W rejestrze Starosty Żagańskiego na dzień 31 grudnia 2013r. zarejestrowanych było:

Stowarzyszenia zarejestrowane w KSR – 147, w roku 2013 zarejestrowano 3 nowe.

Uczniowskie Kluby Sportowe – 28.

Stowarzyszenia sportowe nie prowadzące działalności gospodarczej – 11, w roku 2013 zarejestrowano 2 nowe.

Stowarzyszenia zwykłe – 11.

Fundacje - 7

Miejsca w których pracujemy, żyjemy czy odpoczywamy odgrywają kluczową rolę w utrzymaniu i doskonaleniu naszego zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałaniu jego zaburzeniom. Jakakolwiek dobrowolna działalność społeczna pozwalająca rozwijać własne pasje i zainteresowania zaliczana jest do działań promujących zdrowie psychiczne.

Infrastruktura medyczna w roku 2013

1. 105 Szpital Wojskowy z Przychodnią SP ZOZ w Żarach ul. Domańskiego 2

- oddział psychiatryczny z pododdziałem leczenia zaburzeń nerwicowych i stresu bojowego w Żarach
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Żarach i w Żaganiu ul. Żelazna 1

- Poradnia Psychologiczna w Żarach
- Poradnia Psychiatryczna w Żarach

2. NZOZ PROFIL w Żaganiu ul. Jana Pawła II 1

- poradnia zdrowia psychicznego
W ramach podpisanej z Narodowym Funduszem Zdrowia umowy Poradnia Zdrowia Psychicznego świadczy wszystkim ubezpieczonym następujące usługi:
  1. Konsultacje psychiatryczne: diagnostyka, farmakoterapia, poradnictwo, psychoterapia, orzecznictwo
  2. Konsultacje psychologiczne: diagnostyka, interwencje kryzysowe, poradnictwo, psychoedukacja, psychoterapia indywidualna, psychoterapia par i rodzin.
Oferta skierowana jest do osób, które cierpią z powodu choroby somatycznej, zaburzeń psychicznych, doświadczają trudności w relacjach z ludźmi, odczuwają smutek, przygnębienie, lęk, przeżyły trudne doświadczenia życiowe, są zaniepokojone swoim zachowaniem, cierpią z powodu nadmiernego stresu, napięcia, spadku koncentracji, są zainteresowane rozwojem osobistym
- poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu
Oferta skierowana jest do osób uzależnionych i współuzależnionych, osób dorosłych i dorastających dzieci alkoholików - diagnozowanie, konsultacje specjalistyczne, planowanie i prowadzenie terapii w sesjach indywidualnych i grupowych, psychoterapia w sesjach indywidualnych i grupowych
- poradnia terapii uzależnienia od środków psychoaktywnych
Oferta skierowana jest do osób uzależnionych i współuzależnionych - diagnozowanie, konsultacje specjalistyczne, planowanie i prowadzenie psychoterapii w sesjach indywidualnych i grupowych.
- Poradnia terapii uzależnienia od hazardu (gier on-line)
Oferta skierowana jest do osób uzależnionych – diagnozowanie w kierunku uzależnienia od hazardu, diagnozowanie innych osobistych problemów pacjenta wynikających z przebiegu choroby, konsultacje specjalistyczne, psychoterapia w sesjach indywidualnych i grupowych. Psychoterapia innych uzależnień od czynności np.: gier on-line, zakupoholizmu.

W Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego określone zostały priorytety w promocji zdrowia psychicznego dla Powiatu Żagańskiego na lata 2012-2015.

- I. Profilaktyka zaburzeń:
  1. Podwyższenie kompetencji i umiejętności społecznych - radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie problemów, umiejętności korzystania z pomocy.
  2. Działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych.
- II. Zapobieganie następstwom zaniedbań środowiskowych.
- III. Wczesna diagnostyka i kompleksowe leczenie.
- IV. Rozwój środowiskowych form wsparcia.
- V. Integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.

Program **Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Żagańskiego na lata 2012-2015** określił do realizacji **dw**a główne cele:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Zadania służące realizacji celów głównych zostały przedstawione w 6 programach.

W roku 2013 zrealizowano następujące zadania:

I. Program Promocji Zdrowia Psychicznego

tab.5

Zadanie	Realizator	Liczba uczestników poszczególnych działań
I. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych dla uczniów (rozwój kompetencji społecznych)	I. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żaganiu 1.Szkolny Program Profilaktyki 2.Szkolny Program Wychowawczy	Wszyscy wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego

	<p>3.Szkolny Program Promujący Zdrowie 4.Program profilaktyczny: „Grzeczność na co dzień” 5.Program profilaktyczny „Stop przemocy w rodzinie” 6.Program profilaktyczny „Nie jestem nerwus” II. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie Realizacja programu profilaktycznego „Jestem bezpieczny w szkole”</p> <p>III. Zespół szkół Ogólnokształcących im. Stefana Banacha w Żaganiu 1. Zajęcia integracyjne – 4 klasy , w tym wycieczka integracyjno-adaptacyjna 2. Zajęcia warsztatowe nt. radzenia sobie ze stresem 3. Zajęcia warsztatowe nt. radzenia sobie ze stresem 4. Zajęcia warsztatowe nt. poczucia własnej wartości 5. Prelekcje nt. zaburzeń odżywiania</p> <p>IV. Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu 1. Zajęcia integracyjne w klasach I- 6 spotkań 2. Radzenie sobie z emocjami i umiejętność rozwiązywania konfliktów – 4 spotkania 3. Jak skutecznie porozumieć się z innymi – 3 spotkania 4. Asertywność- 8 spotkań 5. Zajęcia w ramach budowania motywacji – 4 spotkania 6. Integracja to my znamy – zajęcia młodzieży dla dzieci w SOSZW w Żaganiu 7. Wolontariat w praktyce – szkolenie w centrum wolontariatu w zielonej górze – 1 spotkanie, 8.Zajęcia wolontariuszy z dziećmi w świetlicy przy Parafii WNMP w Żaganiu-praca ciągła 9.Edukacja prawna młodzieży- spotkania z sędzią – możliwości poszukiwania sobie pomocy, dochodzenie własnych praw – 5 spotkań</p> <p>V. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Szprotawie 1. Warsztaty integracyjno-adaptacyjne – 3 klasy</p> <p>VI .Zespół Szkół Zawodowych w Szprotawie 1. Program Ja-Ty-my- warsztaty kompetencji społecznych. 2. Program „Stres pod kontrolą” 3. Program „Mówię do Ciebie człowieku i „Jak żyć z ludźmi”</p> <p>VII. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Iłowej 1.Dwa programy nabywania kompetencji społecznych</p> <p>VIII. NZOZ Profil w Żaganiu 1.Program profilaktyczny „Debat” 2.Program profilaktyczny wczesnej interwencji</p>	<p>w Żaganiu - 105</p> <p>89</p> <p>107 uczniów</p> <p>95 uczniów</p> <p>60 uczniów</p> <p>107 uczniów</p> <p>60 uczniów</p> <p>150</p> <p>100</p> <p>80</p> <p>140</p> <p>100</p> <p>15</p> <p>15</p> <p>130</p> <p>112</p> <p>92 uczniów</p> <p>110 uczniów</p> <p>150 uczniów</p> <p>60 uczniów</p> <p>120 osób</p>
--	---	--

	„FreD goes net” 3.Profilaktyki uniwersalne I rzędowe – 9 klas	68 osób 320 osób
II. Organizacja i prowadzenie zajęć edukacyjnych i informacyjnych dla dzieci, rodziców, nauczycieli z zakresu zdrowia psychicznego	<p>I. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żaganiu</p> <p>1. Warsztaty z psychologiem i pedagogiem szkolnym na temat narkomanii, alkoholizmu i asertywności”.</p> <p>2. Pogadanki na lekcjach wychowawczych</p> <p>3. Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami .</p> <p>II. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie</p> <p>1. Realizacja zajęć wychowawczych dla dzieci i młodzieży z pedagogiem i psychologiem – 28</p> <p>2. Realizacja spotkań informacyjnych dla rodziców i opiekunów dotyczących zdrowia psychicznego – 3</p> <p>III. Powiatowy Dom Dziecka</p> <p>1. Zajęcia psychoedukacyjne – 10 godz.</p> <p>2. Metoda ruchu rozwijającego W.Sherbone – 5 godz.</p> <p>3. Biblioterapia – 5 godz.</p> <p>4. Zajęcia nt. zachowań ryzykowanych – 25 godz.</p> <p>IV. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szprotawie</p> <p>1. Warsztaty dla dzieci i młodzieży „Kim być” - 4 edycje</p> <p>2. Warsztaty zawodoznawcze - 6 edycji</p> <p>3. Projekt „Dbam o swoje zdrowie-aktywnie wypoczywam)</p> <p>V. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu</p> <p>1. Predyspozycje zawodowe a stan zdrowia ”</p> <p>2. Integracja dziecka niepełnosprawnego z grupą rówieśniczą”</p> <p>3. Stymulacja rozwoju dziecka przed pójściem do szkoły.</p> <p>4. Pomoc specjalistyczna dla dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz wsparcie i psychoedukacja rodzin zastępczych sprawujących opiekę nad tymi dziećmi.</p> <p>5. Niepełnosprawni- normalna sprawa</p> <p>6. Nasza klasa</p> <p>7. Adaptacja dziecka 3-letniego do warunków przedszkola</p> <p>8. Pomoc dziecku w osiągnięciu dojrzałości szkolnej</p> <p>9. Zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci w ramach ferii w PPP –twórczy rozwój osobowości</p> <p>10. Poczucie własnej wartości</p> <p>VI. Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych w Żaganiu</p> <p>1. Zaburzenia odżywiania – 1 spotkanie</p> <p>2. Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia</p>	<p>Wszyscy Wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żaganiu (105)</p> <p>rodzice -28</p> <p>89</p> <p>34</p> <p>6 osób</p> <p>6 osób</p> <p>6 osób</p> <p>17 osób</p> <p>96</p> <p>194</p> <p>447</p> <p>173</p> <p>31</p> <p>61 osoby</p> <p>3</p> <p>32</p> <p>19</p> <p>17</p> <p>10</p> <p>4</p> <p>15</p> <p>28 osób</p> <p>390 osób</p>

	(uczniowie) 3. Profilaktyka uzależnień „Narkotyki i co dalej”- 4 . Spotkania <u>Nauczyciele</u> Syndrom wypalenia zawodowego – 1 spotkanie Rodzice 1. „Blżej siebie-dalej od narkotyków” 2 spotkania 2. „Jak pomóc dziecku w przygotowaniu się do matury” – 1 spotkanie	116 osób 38 56 42
	VII. Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu 1. Profilaktyka uzależnień- 6 spotkań 2. Rozwijanie umiejętności skutecznego planowania, gospodarowania czasem, skutecznego uczenia się – realizowane we współpracy z PPP klasy I- 4 spotkania 3. Poczucie własnej wartości, adekwatna samoocena – 2 potkania 4. Zaburzenia odżywiania – 3 5. Promocja zdrowego stylu życia, sposoby redukcji napięcia- szkolna liga piłki nożnej – 7 spotkań 6. Spotkanie dla rodziców uczniów klas I o możliwościach skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz o profilaktyce uzależnień 7. Akcja plakatowa w szkole nt. radzenia sobie z uzależnieniami 8. Akcja plakatowa nt. zaburzeń odżywiania i promocja zdrowego stylu życia	140 115 60 80 80 150 Razem ok.500 osób
	VIII. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Szprotawie 1. Program profilaktyki stresu – 3 klasy 2. Profilaktyka zaburzeń psychicznych anoreksja, bulimia – 2 klasy 3. Profilaktyka uzależnień psychofizycznych projekt ”Zakaz palenia” – 5 klas 4. Dzień Zdrowia akcja ogólnoszkolna „jesteś tym, co jesz”- 5 klas 5. Promocja zdrowia psychicznego i tolerancji dla osób z problemami zdrowotnymi”- 2 klasy	112 uczniów 55 uczniów 123 uczniów 121 uczniów 53 uczniów
	IX. Zespół Szkół Zawodowych w Szprotawie 1. Program profilaktyczno-korekcyjny –Korekta; test AUDIT 2. Program profilaktyczny; ”Lekcja przestrogi- obietnica”	72 uczniów 72 uczniów
	X. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Howej Pogadanka w klasach nt. zdrowia psychicznego	ok.200 uczniów
III. Organizacja i prowadzenie pomocy indywidualnej dla dzieci, rodziców, nauczycieli (treningi, warsztaty itp.)	I. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żaganiu 1. Indywidualne spotkania rodziców z nauczycielami, z psychologiem i pedagogiem	42 rodziców

	<p>szkolnym</p> <p>2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów, terapia psychologiczna i pedagogiczna, EEG, Biofeedback, integracja sensoryczna, terapia metoda Tomatisa, rewalidacja indywidualna</p> <p>3. grupa wsparcia dla nauczycieli i rodziców</p> <p>II. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szprotawie</p> <p>1.Konsultacje, 10</p> <p>2.Porady, 88</p> <p>3.Terapia rodzin, 5</p> <p>4.Instruktaż 2</p> <p>5.Terapia indywidualna dzieci 40</p> <p>6.Porady dla dzieci i młodzieży 30</p> <p>7.Psychoterapia dzieci i młodzieży 10</p> <p>8.Indywidualne konsultacje dla rodziców i nauczycieli 87</p> <p>9. Warsztaty dla nauczycieli (cykl 10 spotkań) 12</p> <p>10.Szkola dla rodziców i wychowawców (cykl 10 spotkań) dwie edycje spotkań . 24</p> <p>III. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu</p> <p>1. Dyżury psychologów w szkołach w ramach Punktu Konsultacyjnego</p> <p>2. Mediacje, negocjacje</p> <p>3. Terapia rodzin</p> <p>4. Terapia indywidualna dzieci</p> <p>5. Porady dla dzieci i młodzieży</p> <p>6. Psychoterapia dzieci i młodzieży</p> <p>7. Realizacja programu wspierającego rozwój dziecka 5-6 letniego</p> <p>8. Indywidualne konsultacje dla rodziców i nauczycieli</p> <p>9.Prowadzenie Zespołu Konsultacyjnego dla pedagogów szkolnych- raz w miesiącu</p> <p>10.Realizacja zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju</p> <p>IV. Zespół Szkół Tekstylno-Technicznych i Licealnych w Żaganiu</p> <p>Działania na rzecz indywidualnego dostosowania metod, form i wymagań wobec dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających ze stanu zdrowia , obniżonych możliwości, problemów zdrowotnych, specyficznej sytuacji życiowej</p> <p>V. NZOZ Profil w Żaganiu 40</p> <p>VI. Starostwo Powiatowe w Żaganiu realizując program „Stop bezradności- budowanie systemu wsparcia dla bliskich osób starszych z chorobami psychicznymi i otępiennymi zorganizowało dyżury zespołu interdyscyplinarnego w skład którego wchodził: lekarz psychiatra, psycholog 124 osoby</p> <p>37 osoby</p>	<p>Każdy uczeń uczestniczy przynajmniej w jednym typie zajęć.</p> <p>Zainteresowani nauczyciele i rodzice</p> <p>razem 343</p>
--	---	--

	kliniczny, pielęgniarka psychiatryczna i rehabilitant – udzielono 191 konsultacji	
IV. Organizacja Powiatowego Dnia Zdrowia Psychicznego	<p>W ramach obchodów Powiatowego Dnia Zdrowia Psychicznego Starostwo Powiatowe w Żaganiu zorganizowało w dniu 26 września 2013r. konferencję pt. "Poznać by zrozumieć"</p> <p>W konferencji uczestniczyło 115 osób. Uczestnicy konferencji pozyskali wiedzę nt. zaburzeń i chorób psychicznych wieku podeszłego oraz zasad postępowania i opieki nad chorymi.</p> <p>Na konferencji zaprezentowane zostały następujące tematy: "Choroby psychiczne wieku podeszłego", „Opieka domowa nad ludźmi chorymi na choroby psychiczne wieku podeszłego-modele postępowania”, „Etyczne i prawne aspekty opieki nad ludźmi chorymi na choroby psychiczne wieku podeszłego”, „Zasady postępowania terapeutycznego w stosunku do osób z chorobami psychicznymi wieku podeszłego". Pozyskana wiedza zostanie wykorzystana w pracy zawodowej pielęgniarek, opiekunów zawodowych oraz zwiększy efektywność działań opiekunów osób chorych.</p> <p>Projekt realizowano przy współpracy specjalistów z NZOZ Profil w Żaganiu.</p>	115 osób
V. Organizacja Powiatowych Pikników Zdrowia	<p>8 czerwca 2013r. odbyła się X edycja pikniku zdrowia dla dorosłych – które od jubileuszu X-lecia zmieniły nazwę na Targi Zdrowia. W roku 2013 odbyły się również dwie edycje pikników zdrowia dla dzieci – tj. 11 maja w Żaganiu oraz 18 maja w Szprotawie. Jak co roku, dorośli, dzieci i ich rodzice mogli skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji; terapeuty uzależnień, psychologów, psychologów dziecięcych, pedagogów, neurologopedy, tyflop pedagoga, surdopedagoga, fizjoterapeuty itp.</p> <p>W Piknikach Zdrowia uczestniczą przedstawiciele Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żaganiu i w Szprotawie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu i NZOZ Profil. NZOZ Profil na piknikach przygotowuje udziela również porad z zakresu psychoonkologii.</p> <p>W roku 2013 podczas pikników zdrowia dla dzieci z porad skorzystali rodzice dzieci z: trudnościami emocjonalnymi na tle rozbieżnych postaw wychowawczych, przejawami przemocy domowej, kryzysu w rodzinie, trudnościami adaptacyjnymi do przedszkola, zachowaniami agresywnymi, uzależnieniem od konsumpcji, opóźnionym i zaburzonym rozwojem mowy.</p>	<p>ok.20 porad</p> <p>razem na obu piknikach dla dzieci ok.60 porad z zakresu zdrowia psychicznego</p>

II. Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym

Tab.6

Zadanie	Realizator	Liczba uczestników poszczególnych działań
I. Konkursy plastyczne	<p>I. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie Organizacja wewnątrzszkolnego konkursu plastycznego</p> <p>II. Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu Konkurs plastyczny dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych nt. praw ofiar przemocy w rodzinie i instytucji wspomagających</p>	<p>21</p> <p>40</p>
II. Warsztaty dla uczniów – trening zastępowania agresji	<p>I. Powiatowy Dom Dziecka 1 program profilaktyczny – 2 grupy po 30 godzin</p> <p>II. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szprotawie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztaty-konstruktywne rozwiązywanie konfliktów 2. Warsztaty zapobieganie zachowaniom agresywnym 3. Warsztaty – konstruktywne sposoby radzenia sobie z problemami osobistymi <p>III. Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Żaganiu Zajęcia grupowe, pogadanki i wykłady na lekcjach wychowawczych, zajęcia rozwijające empatię z psychologiem i pedagogiem szkolnym</p> <p>IV. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie Realizacja zajęć z TZA dla młodzieży z Ośrodka</p> <p>V. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Szprotawie 1. Warsztaty „Współpraca w grupie” – 2 klasy</p> <p>VI. Zespół Szkół Zawodowych w Szprotawie 1. Trening zastępowania agresji – elementy – uczniowie klas I,II zawodowych i klas II i III technikum</p>	<p>10 osób</p> <p>46</p> <p>39</p> <p>26</p> <p>Wszyscy Wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żaganiu (105)</p> <p>18</p> <p>50 uczniów</p> <p>256 uczniów</p>
III. Warsztaty dla rodziców – jak radzić sobie w codziennym życiu, gdzie szukać pomocy specjalistycznej, specyfika zachowań dziecka na różnych etapach rozwoju itp.	<p>I. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu Warsztaty dla rodziców i wychowawców</p> <p>II. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie Realizacja indywidualnych spotkań warsztatowych dla rodziców przez psychologa i pedagoga dotyczących radzenia sobie z trudnościami życia codziennego- 10 spotkań</p>	<p>12</p> <p>16</p>
IV. Organizacja poradnictwa i wsparcia indywidualnego i grupowego dla rodziców	<p>I. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Porady bez badań 2. Porady na podstawie badań diagnostycznych 3. Porady po badaniach przesiewowych <p>II. Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy</p>	<p>razem 125</p>

	<p>w Żaganiu 1. Spotkania indywidualne i grupowe w ramach realizacji programu grupy wsparcia dla nauczycieli i rodziców 2. Porady i konsultacje z psychologiem i pedagogiem szkolnym</p> <p>III. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu W PCPR w Żaganiu w roku 2013 prowadzony był program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przestępstw dotyczących przemocy w rodzinie- 3 godzinne zajęcia grupowe 1 raz w tygodniu przez 4 miesiące</p>	<p>Wszyscy rodzice uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żaganiu (105)</p>
<p>V. Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży</p>	<p>I. Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu 1. Projekt profilaktyczny „Przeciwdziałanie handlowi ludźmi” skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 2. Projekt profilaktyczny „Bezpieczny Internet” skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych</p> <p>II. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu 1. „Narkotyki- nie biorę” 2. „Stop przemocy” 3. „Dotyk dobry i zły” 4. Jak radzić sobie ze złością 5. Czego nie widziałem jeszcze w swoim koledze 6. Stop cyberprzemocy 7. Bez uprzedzeń i agresji 8. W jakim świecie żyjesz 9. Stop przemocy 10. Przerwać milczenie-uwolnienie się od toksycznych wzorców 11. Zapobieganie agresji w wieku przedszkolnym 12. Nie dla środków zmieniających świadomość 13. Uzależnienia do czego mogą doprowadzić 14. Wpływ środowiska rodzinnego na agresywne zachowania dzieci</p> <p>III. Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Żaganiu 1. „Stop przemocy w rodzinie” 2. „Nie pal przy mnie proszę” 3. „Szlanka mleka” 4. „Owoce w szkole” 5. „Grzeczność na co dzień”</p> <p>IV. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie 1. Realizacja programu „Jestem bezpieczny” przy współpracy Policji 2. Zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży realizowane przez pedagoga i psychologa</p> <p>V. Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu 1. Profilaktyka handlu ludźmi we współpracy z KPP – 4 spotkania</p>	<p>ok.200 uczniów</p> <p>150 uczniów</p> <p>7 osób 25 osób 17 osób 16 osób 66 osób 18 osób 19 39 36 65</p> <p>7 101 32 26</p> <p>15 osób</p> <p>91 68</p> <p>80</p>

	<p>2. Program edukacja prawa młodzieży – 5 spotkań</p> <p>V. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Szprotawie</p> <p>1. Program profilaktyki uzależnień „ARS, czyli jak dbać o miłość” – 2 klasy</p> <p>2. „Cyberprzemoc- konsekwencje prawne” z udziałem policjanta – 3 klasy</p>	<p>130</p> <p>53 uczniów</p> <p>73 uczniów</p>
VI. Prowadzenie działań edukacyjnych nt. przemocy	<p>I. Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu:</p> <p>1. Projekt skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych „Nie dla przemocy-tak dla mocy”</p> <p>2. Tydzień Osobom Pokrzywdzonym Prześpiwstwem</p> <p>II. Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu</p> <p>1. Przeciwdziałanie agresji i przemocy – 7 spotkań</p> <p>2. Profilaktyka handlu ludźmi we współpracy z KPP- 4 spotkania</p> <p>3. Informowanie o prawach ofiar przemocy w rodzinie</p> <p>4. Założenie Niebieskiej karty – udzielenie wsparcia uczennicy i jej matce</p> <p>III. Zespół Szkół Ogólnokształcących im. S. Banacha w Żaganiu</p> <p>1. Cyberprzemoc (spotkania z Policją)</p> <p>2. Spektakl nt. cyberprzemocy</p> <p>IV. Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych w Żaganiu</p> <p>1. Odpowiedzialność karna nieletnich, cyberprzemoc- 5 spotkań</p> <p>2. Stop przemocy w rodzinie- 4 spotkania</p> <p>3. „Exit- handel ludźmi (skala zjawiska, zapobieganie)</p> <p>V. Zespół Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu</p> <p>1. Czynniki handlu ludźmi – spotkanie edukacyjne z udziałem policjanta – 4 klasy</p> <p>VI. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Iłowej</p> <p>Program nt. przemocy w rodzinie , spotkania z policjantem, projekcja spektaklu dot. uzależnień i przemocy , udział młodzieży ze szkoły w obchodach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego w Zielonej Górze</p> <p>VII. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie</p> <p>1. Cały rok szkolny zajęcia tematyczne dla dzieci i młodzieży realizowane przez pedagoga i psychologa oraz przez wychowanków klas</p> <p>2. Organizacja „Dnia Szkoły bez Przemocy”</p>	<p>ok. 250 uczniów</p> <p>brak zainteresowanych</p> <p>150 osób</p> <p>80 osób</p> <p>1 osoba</p> <p>1 osoba</p> <p>60 uczniów</p> <p>ok. 200 uczniów</p> <p>158</p> <p>102</p> <p>87 uczniów</p> <p>ok. 200 uczniów</p> <p>91</p> <p>89</p>

III. Program informacyjno-edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałający dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi

Tab.7

Zadanie	Realizator	Liczba uczestników
I. Przygotowanie z dziećmi ulotek informacyjnych nt. tolerancji osób z zaburzeniami psychicznymi	0	
II. Prowadzenie działań edukacyjnych społeczności lokalnej	NZOZ Profil w Żaganiu prowadzi dyżury w zakresie ochrony zdrowia psychicznego nt. radzenia sobie ze stresem związanym z chorobami przewlekłymi i onkologicznymi dla osób z powiatu żagańskiego.	50 osób
III. Organizowanie imprez integracyjnych, spotkań	Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Żaganiu 1. W ramach projektu „Wszyscy grają” zajęcia integracyjne uczniów SOSW w Żaganiu z wychowankami Ośrodka „Arkadia” w Zielonej Górze, 2. Spotkanie integracyjne uczniów SOSW w Żaganiu z filią klasy O z przedszkola nr 6 3. Zajęcia integracyjne klasy dla uczniów z autyzmem i wychowankami przedszkola nr 6 w Żaganiu Organizacje pozarządowe w tym organizacje seniorskie organizują liczne wyjazdy i spotkania integracyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi i różnego typu przedsięwzięcia, które zaliczyć można do działań promujących zdrowie psychiczne i zapobiegających powstawaniu zaburzeń psychicznych.	wszyscy uczniowie (105)
Warsztaty z psychologiem dla bliskich osób starszych z chorobami psychicznymi i otępiennymi	Starostwo Powiatowe w Żaganiu realizując program „Stop bezradności- budowanie systemu wsparcia dla bliskich osób starszych z chorobami psychicznymi i otępiennymi” zorganizowało warsztaty z psychologiem bliskich osób starszych z chorobami psychicznymi i otępiennymi. Utworzono dwie grupy warsztatowe. Jedną w Żaganiu (w spotkaniach uczestniczyło 10-12 osób), drugą w Szprotawie (w spotkaniach uczestniczyło 6-8 osób). Każda grupa uczestniczyła w 4 dwugodzinnych spotkaniach. Razem odbyło się 16 godzin warsztatów z psychologiem	24 osoby
Utworzenie grupy wsparcia	Starostwo Powiatowe w Żaganiu realizując program „Stop bezradności- budowanie systemu wsparcia dla bliskich osób starszych z chorobami psychicznymi i otępiennymi” utworzyło grupę wsparcia dla bliskich osób starszych z chorobami psychicznymi i otępiennymi” Grupa spotykała się 8 razy i spotkania trwały 2 godziny. W spotkaniach uczestniczyło od 11 do 8 osób. Ostatecznie zawiązała się silna 8 osobowa grupa, która	11 osób

	funkcjonuje też w roku 2014. Spotkania pod okiem psychologa Łukasza Basaja z NZOZ Profil odbywają się 1 raz w miesiącu w Starostwie Powiatowym w Żaganiu	
IV. Wsparcie lokalnych organizacji pozarządowych w ich działalności na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi	<p>W ramach realizowanego projektu pn. „Indywidualizacja procesu nauczania w klasach I-III szkół podstawowych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych w powiecie żagańskim” z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2013 r. powiat żagański zlecił Żagańskiemu Stowarzyszeniu „Uśmiech Dziecka” w Żaganiu realizację zadania; prowadzenie zajęć EEG-Biofeedback o wartości 2.460 zł</p> <p>W ramach realizacji zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu udzieliło dofinansowania na imprezy okolicznościowe organizowane przez organizacje pozarządowe. Dofinansowanie otrzymały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Piękni Życiem” w Iłowej – kwota 2701 zł na dwie imprezy • Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Żaganiu – kwota 1871 zł. na dwie imprezy 	

IV. Program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Tab.8

Zadanie	Zadanie	Odbiorcy
Działania informacyjne nt. instytucji i placówek służby zdrowia zajmujących się zdrowiem psychicznym	<p>I. NZOZ Profil – informacje i artykuły prasowe nt. zakresu działalności i form pomocy udzielanych w NZOZ Profil</p> <p>II. Starostwo Powiatowe w Żaganiu w roku 2012 wydało informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi z powiatu żagańskiego na lata 2012/2013</p>	wydano 1000 egz. które dotarły do mieszkańców powiatu żagańskiego poprzez instytucje pomocy społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły i urzędy gminne

V. Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej

Tab.9

Zadanie	Realizator	Liczba uczestników poszczególnych działań
I. Zorganizowanie poradnictwa specjalistycznego (psychologiczne, prawne, pedagogiczne itd.)	I. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie W strukturach PCPR funkcjonuje Rodzinna Poradnia Specjalistyczna, w ramach której dyżury pełnią: prawnik, dwóch psychologów, terapeuta uzależnień, kurator sądowy.	270 osób
II. Utworzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowy dom samopomocy)	Starostwo Powiatowe, PCPR	0
III. Utworzenie mieszkania chronionego	Starostwo Powiatowe, PCPR	0
IV. Utworzenie grup wsparcia, klubów samopomocy	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu 1. Grupa wsparcia dla rodziców- Szkoła dla Rodziców	12
V. Telefon zaufania (przy ośrodku wsparcia)	Starostwo Powiatowe, PCPR, PPP	0
VI. Pomoc specjalistyczna (prokuratura, sąd, policja, służba zdrowia..)	0	0

VI. Program rozwoju zróżnicowanych form wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

Tab.10

Zadanie realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy	Liczba i rodzaj zrealizowanych działań	Liczba uczestników poszczególnych działań
I. Kierowanie na staże, prace interwencyjne, roboty publiczne	1. Prace interwencyjne 2. Prace społecznie użyteczne	1 1
II. Udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0	0
III. Wyposażenie i doposażenie miejsc pracy	0	0
IV. Badania lekarskie stwierdzające zdolność bezrobotnego do wykonywania stażu, prac itp.	0	1
V. Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe	1. Poradnictwo zawodowe indywidualne 2. Grupowa informacja zawodowa 3. Zajęcia aktywizacyjne	7 18 2
VI. Szkolenia zawodowe (oferta dopasowana do potrzeb osób z	0	0

zaburzeniami psychicznymi)		
VII. Kompleksowa obsługa osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy	1. Pośrednictwo pracy realizowane przez cały okres rejestracji w PUP	23
VIII. Współpraca z pracodawcami w zakresie zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0
VIII. Kampania szkoleniowo-informacyjna skierowana do pracodawców w zakresie promowania zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0

Ponadto Powiat Żagański wspiera finansowo działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Wiechlicach w zakresie rehabilitacji społecznej oraz wspiera działalność Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych m.in. poprzez pozyskiwanie środków finansowych z funduszy pomocowych.

Powiat Żagański w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej pozyskał dotację w wysokości 66.000 zł na realizację projektu pn. „Stop bezradności- budowanie systemu oparcia społecznego dla osób starszych z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w powiecie żagańskim”. Projekt był realizowany od lipca do końca grudnia 2013r. Celem projektu było zbudowanie systemu oparcia społecznego dla osób starszych z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami otępiennymi poprzez zwiększenie kompetencji i umiejętności członków rodziny i bliskich oraz opiekunów zawodowych. We wrześniu 2013r. odbyła się konferencja, na której przedstawione zostały zagadnienia związane z chorobami psychicznymi wieku podeszłego, opieką domową nad osobami chorymi, w tym etycznych i prawnych aspektach opieki oraz zasady postępowania terapeutycznego. W kolejnych miesiącach uczestnicy projektu brali udział w: warsztatach z psychologiem, spotkaniach grupy wsparcia, indywidualnych konsultacjach z członkami zespołu interdyscyplinarnego. W skład zespołu wchodził: lekarz geriatra /neurolog, psycholog kliniczny, pielęgniarka psychiatryczna i rehabilitant. Rezultatem projektu było również wydanie „Podręcznika dla bliskich osób opiekujących się osobami starszymi, u których występują choroby psychiczne i otępienne” w nakładzie 1000 sztuk

Podsumowanie:

W Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Żagańskiego na lata 2012-2015 założono że:

1. Do końca 2013r. utworzony zostanie ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowy dom samopomocy) - nie zrealizowano
2. Do końca 2013r. zostaną utworzone mieszkania chronione – nie zrealizowano
3. Do końca 2013r. przy ośrodku wsparcia zostanie uruchomiony telefon zaufania – nie zrealizowano.

Konkluzje :

1. Brak jest systemowej pomocy kierowanej do osób dorosłych w kryzysie i z problemami psychicznymi. **Konieczne jest zatem zwiększenie środków na zorganizowanie kompleksowej pomocy psychologicznej dla osób dorosłych w kryzysie i zaburzeniami psychicznymi**

Przewodnicząca Zespołu Koordynującego
realizację Powiatowego Programu
Ochrony Zdrowia Psychicznego
Anna Kulczyńska